

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O FINANCIJSKOM POSLOVANJU**

Sarajevo, travanj 2016. godine

ZAKON O FINANCIJSKOM POSLOVANJU

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuju se pitanja vezana za osnovna pravila financijskog poslovanja, obveze uprave i nadzornog odbora u vođenju poslova poduzetnika kao i poduzimanje mjera na osiguranju likvidnosti, rizik u financijskom poslovanju, rokovi izvršenja novčanih obveza poduzetnika i subjekata javnog prava, pravne posljedice kašnjenja u izvršavanju novčanih obveza, ništavost pojedinih odredbi ugovora o poslovnim transakcijama, kao i obveze poduzetnika kod nastanka nelikvidnosti, te nadzor poduzetnika i subjekata javnog prava.

Članak 2. (Pojmovi)

U smislu odredbi ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) „poduzetnik“ je pravna osoba koja samostalno obavlja djelatnost proizvodnje i prodaje proizvoda i vrši usluge na tržištu radi stjecanja dobiti sukladno propisu o gospodarskim društvima (u daljnjem tekstu: društvo) i fizička osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost sukladno propisu o obrtu i srodnim djelatnostima.
- b) „subjekti javnog prava“ su ugovorni organi i sektorski ugovorni organi uređeni sukladno propisu o javnim nabavama, osim gospodarskih društava koja odgovaraju definiciji poduzetnika.
- c) „financijsko poslovanje“ čini pribavljanje financijskih sredstava, upravljanje financijskim sredstvima, te raspoređivanje sredstava financiranja radi osiguravanja uvjeta za obavljanje gospodarske djelatnosti,
- d) „poslovna transakcija“ predstavlja prijenos sredstava između poduzetnika ili između poduzetnika i subjekata javnog prava u svrhu izmirenja novčanih obveza koje su nastale po osnovi nabave roba ili pružanja usluga za novčanu naknadu,
- e) „pravila poslovno-financijske struke“ su pravila financijskog poslovanja uređena posebnim zakonima, te druga iskustvena pravila financijskog poslovanja,
- f) „novčana obveza“ je dospjeli iznos glavnice koji je trebao biti plaćen u okviru ugovornog ili zakonskog roka plaćanja, uključujući poreze i druga obvezna davanja navedena u računu ili drugom odgovarajućem zahtjevu za isplatu,
- g) „likvidnost“ je sposobnost pravovremenog izvršavanja dospjelih novčanih obveza,
- h) „adekvatnost kapitala“ je odnos između dugoročnih izvora financiranja i opsega i vrste poslova koju društvo obavlja, te rizika kojima je izloženo u poslovanju,
- i) „izvršna isprava“ je odluka, presuda ili zahtjev za plaćanje koje izdaje sud ili drugi nadležni organ, bilo za neposredno plaćanje ili plaćanje u obrocima, a koji vjerovniku omogućuju da naplati svoje potraživanje prema dužniku putem prinudnog izvršenja,
- j) „financijsko restrukturiranje“ je postupak koji se provodi na temelju prihvaćenog plana financijskog restrukturiranja radi postizanja stanja likvidnosti i solventnosti,
- k) „kašnjenje s plaćanjem“ označava plaćanje koje nije izvršeno u roku predviđenom ugovorom ili zakonom,
- l) „kamata za kašnjenje s plaćanjem“ je kamata koja je jednaka visini kamatne stope propisane sukladno propisu o visini stope zatezne kamate.

POGLAVLJE II. OSNOVNA PRAVILA FINANCIJSKOG POSLOVANJA

Članak 3.

(Primjena odredbi o financijskom poslovanju)

(1) Odredbe ovoga Zakona odnose se na pravne osobe iz članka 2. točka a) ovoga Zakona, a na odgovarajući način i na fizičke osobe koje samostalno obavljaju gospodarsku djelatnost.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na financijske institucije, banke, društva za upravljanje investicijskim fondovima, društva za upravljanje mirovinskim fondovima, društva za osiguranje i reosiguranje, leasing društva i mikrokreditne organizacije.

Članak 4.

(Osnovne obveze uprave)

(1) U smislu odredbi ovoga Zakona, uprava je dužna u vođenju poslova društva poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala njegova likvidnost.

(2) Uprava je dužna upravljati imovinom i obvezama društva tako da je ono sposobno izvršavati sve svoje dospelje obveze.

(3) Uprava je dužna osigurati sistemsko praćenje, procjenu i strategiju održavanja, odnosno dostizanja adekvatne razine kapitala u odnosu na vrstu, opseg i složenost poslovne djelatnosti koju društvo obavlja i rizike kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo u obavljanju te poslovne djelatnosti.

Članak 5.

(Osnovne obveze članova nadzornog odbora)

U smislu odredbi ovoga Zakona nadzorni odbor je dužan nadzirati stanje likvidnosti, kao i poduzimati adekvatne mjere radi otklanjanja nelikvidnosti društva.

Članak 6.

(Rizik i upravljanje rizikom)

(1) Pod pojmom rizik podrazumijevaju se svi rizici kojima je društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u poslovanju, a naročito kreditni rizik, tržišni rizik, operativni rizik i rizik likvidnosti.

(2) Kreditni rizik je rizik gubitka uložениh novčanih sredstava zbog zakašnjenja dužnika društva.

(3) Tržišni rizik je rizik od gubitaka zbog promjene cijena roba, valuta i financijskih instrumenta ili promjena kamatnih stopa.

(4) Operativni rizik je rizik od gubitka zbog pogrešaka, prekida ili šteta uzrokovanih neadekvatnim internim procesima, osobama, sustavima ili vanjskim događajima uključujući rizik izmjena pravnih propisa.

(5) Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji može nastati zbog nemogućnosti izvršenja dospjelih obveza.

(6) S obzirom na opseg i vrstu poslova koju društvo obavlja, uprava je dužna osigurati da društvo provodi redovne mjere upravljanja rizikom i u vezi s tim da postupa sukladno pravilima poslovno-financijske struke.

(7) Upravljanje rizikom obuhvaća identificiranje, mjerenje ili procjenu, te praćenje rizika, uključujući izvješćivanje o rizicima kojima je društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo tijekom svoga poslovanja.

Članak 7.

(Upravljanje rizikom likvidnosti)

Mjere koje je uprava dužna poduzeti za razvoj i provođenje politike redovnog upravljanja rizikom likvidnosti su:

- a) redovno praćenje i upravljanje likvidnošću,
- b) planiranje poznatih i potencijalnih novčanih odljeva i priljeva s obzirom na redovni tijek poslovanja,
- c) određivanje odgovarajućih mjera za sprječavanje ili otklanjanje uzroka nelikvidnosti i identificiranje drugih mogućnosti.

Članak 8.

(Praćenje i osiguranje adekvatnosti kapitala)

(1) Uprava je dužna poduzeti sve potrebne mjere da društvo raspolaže s dovoljno dugoročnih izvora financiranja s obzirom na opseg i vrstu poslovne djelatnosti.

(2) Uprava je dužna redovito pratiti da društvo ostvaruje adekvatnost kapitala.

(3) Smatra se da je kod društva nastala neadekvatnost kapitala ako mu je na dan sastavljanja financijskih izvještaja gubitak iz tekuće godine zajedno s prenesenim gubicima dostigao polovinu visine njegovog temeljnog kapitala.

Članak 9.

(Dužnosti uprave i nadzornog odbora u slučaju neadekvatnosti kapitala)

(1) U slučaju kad je kapital društva postao neadekvatan, uprava je dužna:

- a) u roku od osam dana analizirati uzroke nastanka neadekvatnosti kapitala i predložiti mjere potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala, te ih dostaviti nadzornom odboru, koji je dužan o istom dati mišljenje u roku od osam dana od dana prijema.
- b) početi provoditi mjere iz točke a) ovoga stavka koje su u njenoj nadležnosti (pronalaženje adekvatnih izvora financiranja) i za koje je dobila suglasnost.
- c) odmah sazvati skupštinu i predložiti provedbu mjera koje su potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala koje su u njenoj nadležnosti (npr. smanjenje temeljnog kapitala subjekta radi pokrivanja nepokrivenih gubitaka uz istodobno povećanje temeljnog kapitala).

(2) Mjere iz stavka (1) ovoga članka uprava je dužna provesti u roku od 90 dana.

Članak 10.

(Izvršenje novčanih obveza)

(1) Odredbe čl. 10. do 16. ovoga Zakona odnose se na poslovne transakcije između poduzetnika i između poduzetnika i subjekata javnog prava, kao i na komercijalne transakcije između glavnih izvođača i njihovih dobavljača i kooperanata nastale po osnovi projektiranja i izvođenja javnih radova, kao i izvođenje građevinskih radova.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na promet ostvaren s potrošačima u maloprodaji, kao i na obveze koje su predmet stečajnog postupka, uključujući i obveze po osnovi restrukturiranja duga radi povećanja profitabilnosti i troškovne efikasnosti subjekata.

Članak 11.

(Rokovi izvršenja novčanih obveza u poslovnim transakcijama između poduzetnika)

(1) Ugovorom između poduzetnika može se ugovoriti rok izvršenja novčane obveze do 60 dana.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, može se ugovoriti u pisanom obliku i duži rok izvršenja novčane obveze, a koji ni u kojem slučaju ne može biti duži od 360 dana, pod uvjetom da je dužnik novčane obveze izdao vjerovniku sredstvo osiguranja koje ima snagu izvršne isprave.

(3) Sredstva osiguranja koja imaju snagu izvršne isprave iz stavka (2) ovoga članka su bankarska garancija koja sadrži klauzule „neopoziva“, „bezuovjetna“, „naplativa na prvi poziv bez prigovora“, kao i avalirane mjenice kod banke.

(4) Ako ugovorom između poduzetnika nije ugovoren rok za izvršenje novčane obveze, dužnik je dužan, bez poziva vjerovnika na izvršenje, izvršiti novčanu obvezu u roku od 30 dana.

(5) Rok za izvršenje novčane obveze počinje teći od:

a) dana kad je dužnik primio račun ili drugi odgovarajući zahtjev za isplatu ili

b) dana kad je vjerovnik ispunio svoju obvezu:

1) ako nije moguće sa sigurnošću utvrditi dan prijema računa ili drugog odgovarajućeg zahtjeva za isplatu, ili

2) ako je dužnik primio račun ili drugi odgovarajući zahtjev za isplatu prije nego je vjerovnik ispunio svoju obvezu, ili

c) dana isteka roka za pregled predmeta obveze, ako je ugovorom ili zakonom predviđen određeni rok za takav pregled, a dužnik je primio račun ili drugi odgovarajući zahtjev za isplatu prije isteka toga roka.

(6) Rok za pregled predmeta obveze iz stavka (5) točke c) ovoga članka ne može biti duži od 30 dana od dana prijema predmeta obveze.

(7) Iznimno, ako je to opravdano posebnim okolnostima, kao što je to npr. posebna priroda predmeta obveze, ako ne postoje okolnosti iz članka 15. stavka (4) ovoga Zakona, ugovorne strane mogu ugovoriti u pisanom obliku i duži rok od roka iz stavka (6) ovoga članka.

Članak 12.

(Rokovi izvršenja novčanih obveza u ugovorima između poduzetnika i subjekata javnog prava)

(1) Ugovorom između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojem je subjekt javnog prava dužnik novčane obveze, može se ugovoriti rok izvršenja novčane obveze do 60 dana.

(2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, može se ugovoriti i duži rok izvršenja novčane obveze, ali ne duži od 90 dana.

(3) Ako ugovorom iz stavka (1) ovoga članka nije ugovoren rok za izvršenje novčane obveze, dužnik je dužan, bez poziva vjerovnika na izvršenje, izvršiti novčanu obvezu u roku od 30 dana.

(4) Rok za izvršenje novčane obveze iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka počinje teći od dana određenog člankom 11. stavak (5) ovoga Zakona.

(5) U ugovorima iz stavka (1) ovoga članka, na rok za pregled predmeta obveze primjenjuju se odredbe članka 11. st. (6) i (7) ovoga Zakona.

(6) Rok za pregled predmeta obveze iz stavka (5) ovoga članka mora biti naveden u natječajnoj dokumentaciji.

(7) Na ugovore između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obveze primjenjuju se odredbe članka 11. ovoga Zakona.

Članak 13.

(Posljedice dužnikovog kašnjenja u izvršavanju novčanih obveza)

(1) Ako dužnik zakasni s izvršenjem novčane obveze, tada duuguje vjerovniku, pored glavnice, bez bilo kakve daljnje opomene i kamate za kašnjenje s plaćanjem, pod uvjetom da je vjerovnik ispunio svoje ugovorne i zakonske obveze.

(2) Stopa zakonskih kamata na kašnjenje s plaćanjem u poslovnim transakcijama između poduzetnika, kao i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obveze i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obveze, jednaka je visini stope zatezne kamate propisane zakonom.

(3) U poslovnim transakcijama između poduzetnika moguće je ugovoriti drugačiju stopu kamata za kašnjenje s plaćanjem, ali ne veću od stope zakonskih kamata za kašnjenje s plaćanjem iz stavka (2) ovoga članka, a koja je vrijedila na dan sklapanja ugovora. Ako su kamate ugovorene, ali nije određena njihova stopa, obračunavaju se zakonske kamate za kašnjenje s plaćanjem.

Članak 14.

(Posebna naknada za troškove koji su prouzrokovani vjerovniku zbog dužnikovog kašnjenja u izvršavanju novčane obveze u poslovnim transakcijama)

(1) U poslovnim transakcijama između poduzetnika, kao i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obaveze i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obaveze, ako dužnik zakasni s izvršenjem novčane obaveze, vjerovnik ima pravo, bez ikakve daljnje opomene, na posebnu naknadu u iznosu od 100,00 konvertibilnih maraka.

(2) Vjerovnik ima pravo na posebnu naknadu iz stava (1) ovog članka bez obzira na to je li pretrpio štetu zbog dužnikovog kašnjenja.

(3) Odredbe st. (1) i (2) ovog članka ni na koji način ne umanjuju, ne ograničavaju niti isključuju pravo vjerovnika na naknadu štete, troškove postupka prinudne naplate i ostala prava koja mu pripadaju zbog dužnikovog kašnjenja.

Članak 15.

(Ništavost pojedinih odredbi ugovora)

(1) Ništavna je odredba ugovora iz članka 11. stavak (1) ovoga Zakona kojom se isključuje, ograničava ili uvjetuje pravo vjerovnika na kamate za kašnjenje s plaćanjem ili pravo vjerovnika na posebnu naknadu iz članka 14. stavka (1) ovoga Zakona.

(2) Ništavna je odredba ugovora iz članka 11. stavak (1) ovoga Zakona kojom se određuje datum prijema računa ili drugog odgovarajućeg zahtjeva za isplatu.

(3) Ništavna je odredba ugovora između poduzetnika, kao i ugovora između poduzetnika i subjekta javnog prava u kojem je poduzetnik dužnik novčane obveze iz odredbe članka 11. st. (2) i (3) ovoga Zakona, kojom je ugovoren rok izvršenja novčane obveze duži od 360 dana i odredba ugovora između poduzetnika i subjekta

javnog prava u kojem je subjekt javnog prava dužnik novčane obveze, kojom je ugovoren rok izvršenja novčane obveze duži od 90 dana.

(4) Ništavna je odredba ugovora između poduzetnika, kao i ugovora između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obveze, kojom je ugovoren:

a) rok izvršenja novčane obveze duži od 60 dana,

b) rok za pregled predmeta obveze duži od 30 dana,

ako na temelju okolnosti slučaja, a posebno trgovačkih običaja i prirode predmeta obveze, proizlazi da je takvom ugovornom odredbom, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzrokovana očigledna neravnopravnost u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu vjerovnika novčane obveze.

(5) Ništavna je odredba ugovora između poduzetnika i subjekta javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obveze, kojom je ugovoren:

a) rok izvršenja novčane obveze duži od 60 dana,

b) rok za pregled predmeta obveze duži od 30 dana,

ako na temelju okolnosti slučaja, a posebno trgovačkih običaja i prirode predmeta obveze, proizlazi da je takvom ugovornom odredbom, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, prouzrokovana očigledna neravnopravnost u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu vjerovnika novčane obveze.

(6) Prilikom ocjene da li su odredbe ugovora iz st. (4) i (5) ovoga članka ništavne, uzet će se, između ostalog, u obzir jesu li postojali opravdani razlozi za odstupanje od rokova izvršenja novčanih obveza propisanih ovim Zakonom.

(7) Utvrđenje ništavnosti ugovornih odredbi iz st. (1) do (6) ovoga članka i ugovornih odredbi o visini stope kamata za kašnjenje s plaćanjem sadržanih u standardiziranim ugovorima, zabrana upotrebe takvih ugovornih odredbi u standardiziranim ugovorima, te zabrana upotrebe drugih ugovornih odredbi u standardiziranim ugovorima, kojima se suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje očigledno neravnopravni položaj u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu vjerovnika novčanih obveza, kolektivni je interes vjerovnika novčanih obveza, radi čije zaštite ovlaštena osoba može podnijeti tužbu za zaštitu kolektivnih interesa i prava sukladno odredbama zakona kojim se uređuju pravila parničnog postupka.

(8) Ovlaštena osoba iz stavka (7) ovoga članka je komorska i/ili interesna (strukovna) udruga poduzetnika, te svaka pravna osoba osnovana sukladno zakonu, koja se u sklopu svoje registrirane ili propisane djelatnosti bavi zaštitom kolektivnih interesa vjerovnika novčanih obveza zagarantiranih odredbom stavka (7) ovoga članka.

Članak 16.

(Obročna otplata)

Ako se u poslovnim transakcijama između poduzetnika, kao i između poduzetnika i subjekta javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obveze i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obveze, ugovori obročna otplata, odredbe o pravnim posljedicama iz čl. 13. i 14. ovoga Zakona, primjenjuju se na svaki obrok zasebno.

POGLAVLJE III. OBVEZE PODUZETNIKA KOD NASTANKA NELIKVIDNOSTI

Članak 17.

(Nelikvidnost poduzetnika)

(1) Nelikvidnost, u smislu odredbi ovoga Zakona, nastaje kad poduzetnik ne može u određenom vremenskom razdoblju izvršavati novčane obveze koje dospijevaju u tom razdoblju.

(2) Smatra se da je poduzetnik nelikvidan:

- a) ako kasni više od 60 dana u izvršenju jedne ili više kratkoročnih novčanih obveza, čiji iznos prelazi 20% od iznosa njegovih kratkoročnih obveza objavljenih u godišnjem financijskom izvještaju za proteklu financijsku godinu, ili
- b) ako kasni više od 30 dana sa isplatom plaće u visini ugovorene plaće, te plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koje je dužan obračunati i uplatiti zajedno s plaćom.

Članak 18.

(Postupanje poduzetnika u uvjetima nelikvidnosti)

(1) Poduzetnik u stanju nelikvidnosti ne smije obavljati nikakva plaćanja osim onih koja su nužna za redovno poslovanje.

(2) Smatra se da su za redovno poslovanje nužna plaćanja za:

- a) nabavu roba i usluga potrebnih za redovno poslovanje,
- b) operativne troškove poslovanja (električna energija, voda i dr.),
- c) plaće radnika,
- d) porez na dodatnu vrijednost, trošarine, doprinose za socijalno osiguranje i druge poreze koji od strane dužnika moraju biti obračunati i plaćeni sukladno propisima,
- e) troškove postupaka pred javnopravnim organima,
- f) troškove izrade dokumentacije potrebne za pokretanje i provođenje postupka financijske konsolidacije i programa restrukturiranja.

(3) Poduzetnik u stanju nelikvidnosti ne smije poduzimati radnje koje bi za posljedicu imale oštećenje ili dovođenje vjerovnika u neravnopravan položaj.

(4) Radnjama iz stavka (3) ovoga članka naročito se smatraju: preusmjeravanje novčanih i financijskih tijekova na druge osobe, davanje zajma, isplaćivanje predujma dobiti ili dobiti, isplaćivanje dividende, obavljanje prijenosa prava na treće osobe, naročito na povezana društva.

(5) Poduzetnik je obvezan, najkasnije u roku od 60 dana od nastanka nelikvidnosti, poduzeti mjere financijskog restrukturiranja radi ponovnog uspostavljanja stanja likvidnosti.

(6) Osim redovnih poslova iz stavka (2) ovoga članka, poduzetnik može poduzimati i druge mjere na temelju kojih se sukladno pravilima financijske struke omogućava da poduzetnik postane likvidan.

(7) Ukoliko se vrši obračunsko plaćanje sukladno propisu kojim se uređuje unutarnji platni promet, obveze izmirene na taj način evidentiraju se preko redovnih računa kod ovlaštenih organizacija unutarnjeg platnog prometa, najmanje jednom u mjesecu, odnosno do kraja tog mjeseca u kojem su izvršena obračunska plaćanja.

POGLAVLJE IV. NADZOR PODUZETNIKA I SUBJEKATA JAVNOG PRAVA

Članak 19.

(Financijski nadzor i vršitelji nadzora)

(1) U smislu odredbi ovoga Zakona financijskim nadzorom smatra se inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona kod subjekata iz članka 2. toč. a) i b) ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: subjekti nadzora).

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na ugovore između poduzetnika vrši Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo financija-Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine, a inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koje se odnose na ugovore između subjekata javnog prava i poduzetnika vrši Federalno ministarstvo financija-Federalno ministarstvo financija putem proračunske inspekcije (u daljnjem tekstu: nadzorni organ).

(3) Ovlaštene osobe za obavljanje nadzora iz stavka (2) ovoga članka su inspektori nadzornog organa.

(4) Financijski nadzor obuhvaća uvid u financijsku, računovodstvenu i ostalu poslovnu dokumentaciju sukladno predmetu financijskog nadzora subjekata iz stavka (1) ovoga članka.

(5) Financijski nadzor nad poslovanjem subjekata iz stavka (1) ovoga članka obavlja se neposrednim nadzorom, odnosno analizom njihove financijsko-računovodstvene dokumentacije.

(6) Odgovorna osoba u subjektima nadzora iz stavka (1) ovoga članka ili od nje ovlaštena osoba dužna je sudjelovati u postupku nadzora i na zahtjev ovlaštene osobe nadzornog organa dati na uvid svu potrebnu dokumentaciju.

(7) Odgovorna osoba u subjektima nadzora iz stavka (1) ovoga članka dužna je omogućiti nesmetano obavljanje nadzora uz osiguranje odgovarajućih uvjeta rada.

Članak 20.

(Postupak nadzora)

(1) Postupak nadzora nad subjektima iz članka 2. toč. a) i b) ovoga Zakona započinje uručenjem naloga odgovornoj osobi ili od nje ovlaštenoj osobi subjekta nadzora.

(2) Nalog iz stavka (1) ovoga članka sadrži:

- a) naziv organa koji ga je izdao, broj i datum akta,
- b) ime i prezime, odnosno naziv subjekta nadzora iz stavka (1) ovoga članka,
- c) predmet nadzora,
- d) razdoblje koje će biti obuhvaćeno nadzorom,
- e) datum početka nadzora,
- f) ime i prezime ovlaštenih službenika za provedbu nadzora,
- g) potpis ovlaštene osobe.

(3) Protiv naloga iz stavka (2) ovoga članka prigovor nije dopušten.

(4) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, postupak nadzora može započeti i bez uručenja naloga ako:

- a) odgovorna osoba iz stavka (1) ovoga članka očigledno izbjegava uručenje naloga,
- b) postoji opravdana bojazan da se neki dokaz neće moći izvesti ili će njegovo izvođenje biti otežano.

Članak 21.

(Zapisnik o obavljenom nadzoru)

(1) U roku od osam radnih dana po obavljenom nadzoru, inspektor će sačiniti zapisnik koji sadrži: naziv organa koji ga je sačinio, broj i datum akta, ime i prezime odnosno naziv subjekta nadzora, pravnu i činjeničnu osnovu, mjesto provedbe i vrijeme trajanja nadzora, imena ovlaštenih osoba koje su obavile nadzor, razdoblje obuhvaćeno nadzorom, opis radnji, činjenica i dokaza provedenih u postupku po kojima su utvrđene nepravilnosti.

(2) Na zapisnik o izvršenom nadzoru odgovorna osoba subjekta nadzora ima pravo podnijeti prigovor u roku od pet dana, računajući od dana prijema zapisnika.

(3) O prigovoru na zapisnik odlučuje rješenjem inspektor ili druga ovlaštena osoba nadzornog organa.

(4) Na temelju zapisnika, ukoliko postoje elementi prekršaja, izdaje se prekršajni nalog.

Članak 22.

(Mjere nadzora)

(1) U vršenju nadzora nad provedbom odredbi iz članka 18. ovoga Zakona nadzorni organ iz članka 19. stavak (2) ovoga Zakona podnosi nadležnom sudu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka za prekršaje predviđene ovim Zakonom.

(2) Nadzorni organ podnosi nadležnom prekršajnom sudu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i po prijemu pravomoćnog rješenja o izvršenju koje se odnosi na neizvršene novčane obveze između poduzetnika.

(3) Sudski postupak izvršenja neizmirenih novčanih obveza, definiranih ovim Zakonom, vrši se uz primjenu načela hitnosti postupanja.

(4) Prijedlog o izvršenju koji vjerovnik podnosi sudu sačinjava se sukladno zakonu kojim se uređuje izvršni postupak.

(5) Vjerovnik u prijedlogu za izvršenje ima pravo zahtijevati naknadu za kašnjenje u izvršavanju novčane obveze u iznosu propisanom člankom 14. ovoga Zakona.

Članak 23.

(Zastara)

Na pokretanje i vođenje prekršajnog postupka za prekršaj utvrđen ovim Zakonom primjenjuju se odredbe o zastari propisane zakonom kojim se uređuju prekršaji.

POGLAVLJE V. KAZNE NE ODREDBE

Članak 24.

(Prekršaji poduzetnika)

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poduzetnik koji:

- a) ne izvrši novčanu obvezu u roku ugovorenom sukladno odredbama članka 11. ovoga Zakona, odnosno u zakonskom roku izvršenja novčane obveze sukladno odredbama ovoga Zakona,
- b) postupa suprotno odredbama članka 18. st. (3) i (4) ovoga Zakona, odnosno ako u stanju nelikvidnosti obavlja bilo kakva druga plaćanja osim onih nužnih za redovno poslovanje,

c) ne postupi sukladno članku 18. stavak (5) i (7) ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba poduzetnika novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM.

(3) Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba subjekta nadzora iz članka 19. stavak (1) ovoga Zakona ako:

a) odbije sudjelovati u postupku financijskog nadzora ili odbije postupiti po zahtjevu inspektora kojim se traži na uvid dokumentacija, sukladno članku 19. stavak (6) ovoga Zakona,

b) onemogući nesmetano obavljanje financijskog nadzora ili ne osigura potrebne uvjete za obavljanje financijskog nadzora sukladno članku 19. stavak (7) ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorne osobe uprave i nadzornog odbora subjekta nadzora, ako ne postupaju sukladno odredbama članka 9. ovoga Zakona.

Članak 25.

(Prekršaji subjekta javnog prava)

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj subjekt javnog prava iz članka 2. točka b) ovoga Zakona koji ne izvrši novčanu obvezu u roku ugovorenom sukladno odredbama članka 12. ovoga Zakona, odnosno u zakonskom roku izvršenja novčane obveze sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka (1) ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba subjekta javnog prava novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM.

POGLAVLJE VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 26.

(Primjena odredbi ovoga Zakona na zaključene ugovore u poslovnim transakcijama)

(1) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na ugovore u poslovnim transakcijama koji su zaključeni nakon početka primjene ovoga Zakona.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i na poslovne transakcije čija realizacija nije počela prije početka primjene ovoga Zakona, a ugovori su zaključeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Poslovna transakcija nije započeta ukoliko nije izvršena isporuka dobara odnosno nije pružena usluga.

Članak 27.

(Primjena odredbi drugih propisa)

Ako nije drukčije određeno ovim Zakonom, na obvezne odnose iz ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obvezni odnosi.

Članak 28.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“, a početak će se primjenjivati nakon isteka šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o finansijskom poslovanju je u članku III. 1. točka c. koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI i članku IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine donošenje finansijskih propisa, a Parlament Federacije BiH, uz ostale ovlasti predviđene Ustavom, odgovoran je za donošenje Zakona o vršenju dužnosti u federalnoj vlasti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA O FINANCIJSKOM POSLOVANJU

U ovom Zakonu definirani su rokovi izvršenja i posljedica neizvršenja novčanih obveza, kao i aktivnosti koje društvo treba poduzeti nakon što postane nesposobno izvršavati novčane obveze u propisanim rokovima plaćanja. Zakon sadrži odredbe koje su sukladne odredbama Direktive 2011/07/EU Europskog parlamenta i Vijeća Europe od 16. veljače 2011. godine o suzbijanju zakašnjenja s plaćanjem u trgovačkim ugovorima (SL 048, P. 0001 – 0010, 23. 2. 2011.).

Ovaj Zakon uređuje finansijsko poslovanje poduzetnika i subjekata javnog prava, rokove izvršenja novčanih obveza i pravne posljedice zakašnjenja s izvršenjem plaćanja, koje su nastale na temelju ugovora koje poduzetnici sklapaju između sebe ili sa subjektima javnog prava u obavljanju djelatnosti koje čine predmet poslovanja barem jednoga od njih ili su u vezi s obavljanjem tih djelatnosti, kao i poslovanje i obveze poduzetnika u uvjetima nelikvidnosti, a zatim i finansijsko poslovanje po osnovi ugovora sklopljenih između poduzetnika i subjekata javnog prava.

Većina roba i usluga gospodarskih subjekata se isporučuje drugim subjektima na unutarnjem tržištu i po toj osnovi mnoga plaćanja u tim komercijalnim transakcijama između poduzetnika ili između poduzetnika i subjekata javnog prava se ne plaćaju u rokovima kako je navedeno u potpisanim ugovorima, odnosno obveze po isporukama roba i usluga se plaćaju nakon isteka ugovorenog roka što negativno utječe na likvidnost i solventnost poduzetnika i komplicira finansijsko upravljanje poduzetnika. To također utječe na konkurentnost i profitabilnost poduzetnika, a naročito kada isti traže vanjsko financiranje. Kašnjenje u plaćanju ima negativne efekte na poslovanje poduzetnika i dovodi do povećanja rizika koji se značajno povećava u razdobljima gospodarskih kriza kada je financiranje odnosno plaćanje otežano.

Posebno se važnim smatra uvođenje pravila ponašanja za uprave i nadzorne odbore društava koji su u vođenju poslova dužni poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala njegova likvidnost, a zatim i osiguralo sistemsko praćenje, procjena i strategija održavanja, odnosno dostizanja adekvatne razine kapitala u odnosu na vrstu, opseg i složenost poslovne djelatnosti koju društvo obavlja, kao i rizike kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo u obavljanju te poslovne djelatnosti.

Imajući u vidu da Direktiva 2011/7/EU dopušta da se u nacionalnom pravu zadrže ili usvoje odredbe koje bi za vjerovnike novčanih obveza bile povoljnije od rješenja predviđenih tom Direktivom, predložene su odredbe kojima bi se postigao viši stupanj zaštite vjerovnika novčanih obveza od onoga predviđenog Direktivom.

Razlog zbog kojeg se s Direktivom nisu u potpunosti harmonizirali rokovi ispunjenja novčanih obveza u ugovorima između poduzetnika, na način da se predvidi jedinstveni zakonski rok izvršenja novčane obveze koji se ne bi mogao valjano produžiti ugovorom, dan je u preambuli Direktive koja navodi da mogu postojati okolnosti u kojima su ugovornim stranama nužni duži rokovi izvršenja novčane obveze, kao što je to naprimjer slučaj kada poduzetnik želi drugoj ugovornoj strani odobriti duže razdoblje plaćanja tj. dati kredit. U ekonomskom smislu, kredit je oblik kratkoročnog financiranja poduzetnika i subjekta javnog prava koji podrazumijeva odgodu plaćanja novčane obveze za dan koji dolazi nakon proteka određenog vremenskog razdoblja od dana kada je roba isporučena ili usluga pružena.

S obzirom na to da kredit ima pozitivne učinke i na mikro i na makro razini, Direktiva 2011/7/EU nastoji ne ograničavati slobodu ugovaranja, te ugovaranje roka novčane obveze dužeg od 60 dana.

Odredbe zakona koje daju mogućnost ugovaranja dužeg roka izvršenja novčane obveze i njegovog vezivanja za instrumente osiguranja potraživanja, sigurno predstavlja efikasno sredstvo ublažavanja negativnih efekata mogućih zloropotreba slobode ugovaranja kroz ugovaranje neopravdano dugih rokova izvršenja novčanih obveza, a takvo rješenje nije suprotno zahtjevima Direktive 2011/7/EU, jer se njime postiže viša razina zaštite vjerovnika novčanih obveza, što je Direktivom dopušteno.

Namjera predlagača ove odredbe je osigurati vjerovnika novčane obveze od negativnih efekata dužeg roka izvršenja novčane obveze na način da u slučaju ugovaranja dužeg roka vjerovniku stoji na raspolaganju efikasno sredstvo osiguranja, ali i ostvarenja njegove potraživanja.

Pravni učinci kašnjenja s izvršenjem novčane obveze koje su, prema Direktivi 2011/7/EU, obvezni predvidjeti u nacionalnim zakonima su:

- osiguranje nastanka zakonskog prava vjerovnika na kamate zbog kašnjenja dužnika s izvršenjem novčane obveze,
- prava vjerovnika na posebnu naknadu za troškove prouzrokovane kašnjenjem dužnika, te osiguranje prava vjerovnika na naknadu razumnih troškova prouzrokovanih kašnjenjem dužnika.

Direktiva 2011/7/EU svojim odredbama obvezuje da se, u slučaju dužnikova kašnjenja u izvršenju novčane obveze, u domaćim zakonima, pored prava vjerovnika na zatezne kamate, predvidi i pravo vjerovnika na posebnu naknadu u fiksnom iznosu od najmanje 40 EUR-a koja dospijeva u trenutku dužnikova kašnjenja u izvršenju novčane obveze, a za što nije potrebno slanje posebne opomene vjerovnika dužniku kojom bi se dužnik pozvao na plaćanje ove posebne naknade.

Svrha posebne naknade predviđene Direktivom je naknada paušalnih troškova koji su vjerovniku prouzrokovani dužnikovim kašnjenjem plaćanja i to onih vlastitih troškova vjerovnika koji se odnose na administrativne i interne troškove povezane s naplatom potraživanja kao što su npr. troškovi eventualnih opomena slanih dužniku, troškovi uredskog materijala, troškovi telefonskih razgovora kojima se dužnika pozivalo na plaćanje novčane obveze i slični troškovi.

Posebna naknada za troškove prouzrokovane kašnjenjem dužnika u paušalnom iznosu predviđena Direktivom 2011/7/EU odnosi se samo na administrativne i druge interne troškove prouzrokovane vjerovniku, a ne i na druge izdatke koji su vjerovniku nastali zbog dužnikova kašnjenja u vezi s naplatom potraživanja vjerovnika prema dužniku, kao što su to izdaci nastali angažiranjem odvjetnika ili društva specijaliziranog za naplatu potraživanja.

Nadalje, Direktiva 2011/7/EU bi trebala zabraniti zloupotrebu slobode ugovaranja na štetu vjerovnika. Posljedično, ako bi ugovoreni uvjeti ili postupci vezani uz datum ili razdoblje plaćanja uglavnom služili dužniku za pribavljanje dodatne likvidnosti na teret vjerovnika, takvi ugovoreni uvjeti bi se smatrali nepravednim za vjerovnika. Stoga je obvezno osigurati postojanje prikladnih i djelotvornih mjera za sprječavanje kontinuirane upotrebe ugovornih odredbi koje su izrazito nepoštene u smislu Direktive. U tu svrhu se propisuje pravo na zaračunavanje kamate i pravo na naknadu administrativnih troškova kao mjere suzbijanja kašnjenja s plaćanjem koje se odnose na sprječavanje zloupotrebe slobode ugovaranja na štetu vjerovnika.

Isto tako, Direktiva daje mogućnost ugradnje u domaće zakonodavstvo i odredbi da udruge koje su ovlaštene predstavnici pravnih osoba i udruge s legitimnim interesom za predstavljanje pravnih osoba, omogućće pokretanje odgovarajućih postupaka pred sudovima ili nadležnim upravnim tijelima radi utvrđivanja da su ugovorne odredbe ili prakse izrazito nepoštene u smislu odredbi Direktive, a sve u cilju kako bi sudovi i nadležna upravna tijela mogli primijeniti prikladna i djelotvorna sredstva za sprječavanje njihove kontinuirane upotrebe.

Zbog suzbijanja kašnjenja u plaćanju, zakonom su predviđene i odredbe o nadzoru, postupku nadzora, mjerama nadzora kao i prekršajne odredbe. Ove odredbe imaju za cilj da se, uz povećanje pravne sigurnosti poboljšava financijska disciplina i uvede red u izvršavanje obveza plaćanja u ugovornim odnosima subjekata.

III. USKLAĐENOST S EUROPSKIM DIREKTIVAMA

Materiju Prijedloga zakona o financijskom poslovanju u dijelu primarnih izvora prava Europske unije uređuje Ugovor o funkcioniranju Europske unije, Treći dio- Politike i unutarnje djelovanje unije, Glava VII.- Zajednička pravila o tržišnom natjecanju, oporezivanju i usklađivanju zakonodavstava, Poglavlje 3.- Usklađivanje zakonodavstava, članak 114. (eng. Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union, PART THREE - UNION POLICIES AND INTERNAL ACTIONS, TITLE VII - COMMON RULES ON COMPETITION, TAXATION AND APPROXIMATION OF LAWS, Chapter 3 - Approximation of laws, Article 114).

U dijelu sekundarnih izvora prava Europske unije, prilikom obrađivanja je pravilno identificirano i vršeno djelomično transponiranje odredbi sljedećih izvora:

Direktiva 2011/7/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. godine o borbi protiv kašnjenja s plaćanjem u poslovnim transakcijama.

Directive 2011/7/EU of the European Parliament and of the Council of 16 February 2011 on combating late payment in commercial transactions Text with EEA relevance (OJ L 48, 23.2.2011, p. 1–10) CELEX oznaka: 32011L0007.

Napominjemo da će se donošenjem ovoga Zakona doprinijeti ispunjavanju obveza iz čl. 60, 82. i 89. SSP.

Cilj Zakona je da se zakonski uredi izvršenje novčanih obveza u poslovnim (komercijalnim) transakcijama kao i u transakcijama po osnovi zaključenih ugovora o

projektiranju i izvođenju javnih i građevinskih radova, kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta, a time poticala konkurentnost poduzeća, a posebno malih i srednjih poduzeća.

IV. UČEŠĆE JAVNOSTI

Tijekom izrade Nacrta zakona o financijskom poslovanju organizirana je javna rasprava koja je, shodno zaključcima Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj: 01-02-106/14 od 12. 6. 2014. i Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 02-02-106/14 od 29. 10. 2015., provedena u trajanju od 90 dana. Tekst Nacrta zakona o financijskom poslovanju bio je postavljen na internet stranici Federalnog ministarstva financija www.fmf.gov.ba od 10. 11. 2015. do 9. 2. 2016., pri čemu su sve zainteresirane osobe imale mogućnost da iznesu svoje primjedbe i sugestije.

Obavijest o otvorenoj javnoj raspravi bila je objavljena i u dnevnim listovima „Avaz“ i „Večernji list“ 12. 11. 2015. Također, ovo Ministarstvo je Obavijest o otvorenoj javnoj raspravi dostavilo i Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine aktom broj: 04-14-02-7000/13/JR od 12. 11. 2015.

Tijekom trajanja javne rasprave, ovom Ministarstvu nisu dostavljani prijedlozi niti sugestije na objavljeni tekst Nacrta zakona o financijskom poslovanju.

Primjedbe na Nacrt zakona o financijskom poslovanju s 4. sjednice Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine održane 29.10.2015. godine imali su sljedeći izaslanici:

- 1) Primjedbu na članak 18. stavak (4) imao je izaslanik Admir Hadžipašić koji smatra da gospodarskim subjektima i dalje treba ostati mogućnost da mogu vršiti plaćanja cesijom i svim onim elementima i instrumentima koji su propisani Zakonom o unutarnjem platnom prometu.

Ova primjedba je usvojena, te je u članku 18. dodan novi stavak (7) u kojem je propisano da ukoliko se obračunsko plaćanje vrši sukladno propisu kojim se uređuje unutarnji platni promet, obveze izmirene na taj način evidentiraju se preko redovnih računa kod ovlaštenih organizacija unutarnjeg platnog prometa, najmanje jednom u mjesecu, odnosno do kraja tog mjeseca u kojem su izvršena obračunska plaćanja.

Primjedba je bila i na članak 21. i 22. od strane istog izaslanika, koji je dao prijedlog da se treba ostaviti mogućnost svim gospodarskim subjektima koji eventualno dođu u situaciju da imaju neke od elemenata prekršaja, da oni otklone utvrđene nedostatke, a da se odmah ne uručuje prekršajni nalog.

Ova primjedba se ne prihvaća iz razloga što ove odredbe o nadzoru upravo imaju za cilj da se uz povećanje pravne sigurnosti poboljša financijska disciplina i da se uvede red u izvršavanje obveza plaćanja u ugovornim odnosima subjekata.

- 2) Primjedbu na članak 19. imao je izaslanik Tomislav Martinović u ime Kluba hrvatskih izaslanika, koji smatraju da Financijska policija kao istražni organ nije institucija koja bi se najbolje uklopila u elemente ovoga Zakona, iz kog razloga traže da se predloži nekog drugo tijelo, odnosno institucija koja bi mogla vršiti elemente nadzora na primjeni ovoga Zakona, te predlažu da bi bilo puno svrhovitije i opravdanije da to radi Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine.

Ova primjedba je usvojena, te je u članku 19. stavak (2) propisano da inspekcijski nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koji se odnose na ugovore između

poduzetnika vrši Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine, a inspeksijski nadzor nad primjenom odredbi ovoga Zakona koji se odnosi na ugovore između subjekata javnog prava i poduzetnika vrši Federalno ministarstvo financija putem proračunske inspekcije.

- 3) Primjedbu je imao i izaslanik Mirvet Beganović koji je općenito ukazao na probleme koji su prisutni u današnjem poslovanju tj. da postoji veliki broj gospodarskih društava koje su fiktivne tvrtke koje ne funkcioniraju, te da nema intervencija po službenoj dužnosti da se gase, pa bi stoga u ovom zakonu trebalo vidjeti za te tvrtke koje ne predaju završne račune (bilanca stanja i račun dobiti i gubitka), da po službenoj dužnosti nadležne institucije moraju poduzimati mjere.

Ova primjedba nije usvojena iz razloga što su ova pitanja, odnosno obveza izrade i predaje financijskih izvještaja za gospodarska društva, kao i sankcije za nepodnošenje istih, regulirani propisima o računovodstvu i reviziju u Federaciji BiH.

Sljedeća primjedba koju je ovaj izaslanik imao odnosi se na problem postojanja ogromnog broja tvrtki koje ne posluju, odnosno koje se nalaze u stečajju, ali se još uvijek vode u registrima trgovačkih i gospodarskih sudova na općinama. Osnivači ovih tvrtki jednostavno formiraju nove gospodarske subjekte i nastavljaju svoje poslovanje preko članova svoje obitelji, a u prvobitnim tvrtkama ostaju dugovanja i gdje ne postoji mogućnost naplate, pri čemu mnogi vjerovnici ostaju zakinuti.

Vezano za ovu primjedbu, ukazujemo na propis o gospodarskim društvima u kojem su regulirana pitanja osnivanja, poslovanja i prestanka poslovanja gospodarskih društava.

Također, u skladu s člankom 10. stavak (2) Nacrta zakona o financijskom poslovanju odredbe ovoga Zakona ne odnose se na obveze koje su predmet stečajnog postupka. Međutim, ono što je u Nacrtu zakona regulirano, a vezano je za zaštitu vjerovnika, u članku 18. st. (3) i (4) propisano je da poduzetnik, koji se nalazi u stanju nelikvidnosti, ne smije poduzimati radnje koji bi za posljedicu imale dovođenje vjerovnika u neravnopravan položaj, a te radnje su: preusmjeravanje novčanih i financijskih tijekova na druge osobe, davanje zajma, isplaćivanje predujma dobiti ili dobiti, isplaćivanje dividende, obavljanje prijenosa prava na treće osobe, naročito ukoliko se radi o povezanim društvima, te su propisane i novčane kazne za postupanje suprotno ovim odredbama zakona u stanju nelikvidnosti.

V. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI ZAKONA

Člankom 1. Zakona uređuju se pitanja vezana za osnovna pravila financijskog poslovanja, obveze uprave i nadzornog odbora u vođenju poslova poduzetnika, kao i poduzimanje mjera na osiguranju likvidnosti, rizik u financijskom poslovanju, rokovi izvršenja novčanih obveza poduzetnika i subjekata javnog prava, pravne posljedice kašnjenja u izvršavanju novčanih obveza, ništavost pojedinih odredbi ugovora o poslovnim transakcijama, kao i obveze poduzetnika kod nastanka nelikvidnosti, te nadzor poduzetnika i subjekata javnog prava.

Člankom 2. definiraju se pojedini pojmovi i njihovo značenje u smislu ovoga Zakona.

Članak 3. definira subjekte na koje se odnose odredbe ovoga Zakona i subjekte na koje se odnose odredbe ovoga Zakona.

Člankom 4. određene su osnovne obveze uprave društva u smislu poduzimanja potrebnih mjera kako bi se osigurala likvidnost društva.

Članak 5. propisuje osnovne obveze članova nadzornog odbora u smislu nadziranja likvidnosti društva i poduzimanja adekvatnih mjera zbog otklanjanja nelikvidnosti društva.

Članak 6. definira rizik u poslovanju društva, kao i vrste rizika (kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti), te upravljanje rizikom kroz identificiranje, mjerenje i praćenje rizika.

Člankom 7. uređeno je upravljanje rizikom likvidnosti.

Članak 8. navodi mjere koje je uprava dužna poduzeti u pogledu praćenja i osiguranja adekvatnosti kapitala.

Članak 9. propisuje dužnosti uprave i nadzornog odbora u slučaju neadekvatnosti kapitala, kao i način i rok provedbu istih.

Članak 10. određuje poslovne transakcije na koje se odnose dane odredbe, te određuje i situacije u kojima se odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju.

Članak 11. definira rokove izvršenja novčanih obveza u poslovnim transakcijama između poduzetnika, te rok za pregled predmeta obveze, kao i mogućnost produženja navedenog roka.

Članak 12. uređuje rokove izvršenja novčanih obveza u ugovorima između poduzetnika i subjekata javnog prava.

Članak 13. određuje posljedice dužnikovog kašnjenja u izvršavanju novčanih obveza u smislu preuzimanja obveze vraćanja kamata za kašnjenje s plaćanjem koje ne mogu biti niže od stope zakonskih kamata za kašnjenje s plaćanjem.

Članak 14. definira posebnu naknadu za troškove koji su prouzrokovani vjerovniku zbog dužnikovog kašnjenja u izvršavanju novčane obveze u poslovnim transakcijama.

Člankom 15. uređena je ništavnost pojedinih odredbi ugovora.

Člankom 16. propisana je mogućnost ugovaranja obročne otplate u poslovnim transakcijama između poduzetnika, kao i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je poduzetnik dužnik novčane obveze i između poduzetnika i subjekata javnog prava u kojima je subjekt javnog prava dužnik novčane obveze.

Članak 17. definira nelikvidnost poduzetnika.

Članak 18. uređuje postupanje poduzetnika u uvjetima nelikvidnosti u smislu zabrane plaćanja osim onih plaćanja koja su nužna za redovno poslovanje poduzetnika.

Članak 19. definira financijski nadzor i vršitelje nadzora.

Članak 20. određuje postupak nadzora, odnosno započinjanje postupka nadzora, putem uručenja naloga odgovornoj osobi subjekta nadzora, kao i sadržaj naloga.

Članak 21. propisuje sadržaj zapisnika o nadzoru, rok za sačinjavanje zapisnika o nadzoru, te dalje postupanje u vezi sa sačinjenim zapisnikom o nadzoru.

Članak 22. određuje mjere nadzora.

Članak 23. propisuje uvjete zastare za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 24. i 25. propisuje kaznene odredbe.

Čl. 26. i 27. propisane su prijelazne i završne odredbe.

Člankom 28. određen je dan stupanja na snagu ovoga Zakona i početak njegove primjene.

VI. POTREBNA SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva u Proračunu Federacije BiH.

